

Председавајући ОСЦП-а и Првојерарх РПЗЦ-а служили Литургију у Синодалној резиденцији Руске Заграничне Цркве у Њујорку

На дан сећања на славне прве врховне апостоле Петра и Павла, 12. јула 2021. године, митрополит волоколамски Иларион, председавајући Одељења за спољне црквене послове Московске Патријаршије, и митрополит источноамерички и њујоршки Иларион, Првојерарх Руске Заграничне Цркве, служили су Свету литургију у Знамењском сабору Руске Заграничне Цркве у Њујорку. Архијерејима су саслуживали епископ Менхетна Николај, свештеници Знамењског сабора и свештенство парохија Московске Патријаршије у Сједињеним Америчким Државама.

Обраћајући се председавајућем ОСЦП-а на крају службе, Првојерарх Руске Заграничне Цркве рекао је: „Ваше Високопреосвештенство, поздрављајући Вас братски на дан сећања на првоапостоле Петра и Павла, искрено Вам се захваљујем на заједничкој молитви коју смо узнели на овај празник, љубави, пажњи, поукама. Не могу да пронађем довољно речи да изразим са каквим посебним осећањем смо данас служили Свету литургију“.

„Сећајући се архипастирских подвига једног од мојих претходника, митрополита Анастасија (Грибановског), аутора популарних разговора са сопственим срцем, који је на данашњи дан пре 115 година хиротонисан у чин епископа у Успенском сабору Московског Кремља, данас смо се молили да главни Пастир Христос настави, умножи Своју милост над духовним јединством између Руске Заграничне Цркве и Отаџбинске Цркве, што смо постизали братском љубављу и великим залагањем“, истакао је митрополит источноамерички и њујоршки Иларион.

Нагласио је: „Верујемо да ће то јединство међу нама служити као извор благодатне утехе и јачања свој деци Помесне Руске Православне Цркве у садашњем тешком периоду за православни свет“.

Обративши се Првојерарху Руске Заграничне Цркве, свештенству и парохијанима Знамењског сабора, митрополит волоколамски Иларион пренео је срдачне поздраве и благослов Његове Светости Патријарха московског и целе Русије Кирила. „Данас се радујем срцем и душом због могућности да служим Свету литургију у овој историјској цркви Руске Заграничне Цркве која представља њено срце, где су се молили и служили Ваши претходници, драги владико, укључујући и владика Анастасија, кога смо данас помињали у молитвама“, рекао је председавајући Одељења за спољне црквене послове Московске Патријаршије.

Говорећи о свечаности која се одржавала тога дана, митрополит волоколамски Иларион је истакао:

„Празник Светих апостола Петра и Павла води нас до самих исходишта хришћанства, до прве генерације хришћана, када су након Васкрсења и Вазнесења Господа Исуса Христа на небо апостоли почели да проповедају Распетог и Васкрслог Христа.

У књизи *Дела апостолска* читамо како су се одвијали ови први кораци хришћанске Цркве – како су апостоли седели у Јерусалиму, како су им људи доносили своју имовину под ноге, како се Црква Христова постепено ширила. А први самостални чин црквене заједнице био је избор дванаестог апостола на место Јуде који је отпао. Изабран је жребом, а име изабраног било је Матија. У *Делима апостолским* помиње се само једном, и то у вези са овим избором.

Али када погледамо икону Педесетнице, иконе Сабора светих апостола, тамо не видимо Матију, већ другог апостола. Тамо видимо апостола Павла, који није био члан апостолске заједнице и који током живота Господа Исуса Христа није био Његов следбеник јер је у првим годинама постојања Цркве наступао као њен прогонитељ и непријатељ. Али Богу је било потребно да позове овог прогонитеља и учини га великим апостолом и проповедником хришћанства.

Ако је прва половина књиге *Дела апостолска* посвећена апостоу Петру и неким другим апостолима, онда је цела друга половина посвећена мисионарским подвизима Светог апостола Павла, који су заиста били без премца. Ако само погледамо карту путовања Светог апостола Павла која је често прилог издању Новог завета, видећемо да је прелазило огромне удаљености које се данас могу прелетети авионом за два, три, четири сата. Павле је све ове земље обилазио пешице, и то не у удобној спортској обући у каквој сада људи шетају или трче по Централном парку, већ бос или у сандалама.

Апостол Павле је прешао много километара како би различитим деловима земље пренео вест о Распетом и Васкрслом Христу. Такође, да би првим хришћанима објаснио шта је ова вест значила, он је своје поруке слао Црквама које су се стварале. Читајући сада ове поруке, често не схватамо да у тренутку када су написане нису постојала четири Јеванђеља, она су била још у фази писања, још увек нису постала Свето Писмо Цркве. А када апостол Павле говори о Светом Писму, он говори о Старом завету. Он не цитира Јеванђеља јер их још није било. Најранији хришћански списи који су се појавили припадају Светом апостоу Павлу.

Ова два апостола – Петра, којег је Господ назвао каменом и коме је рекао: *на тој стени сазидаћу Цркву Своју, и врата пакла је неће надвладати* (Мт. 16,18) и Павла, који је био позван касније у односу на друге апостоле, али који се, као што и сам каже, трудио више од осталих у Христовом јеванђељу (в. 1.Кор. 15,10) Црква прославља као врховне.

Иако знамо да су се за живота апостоли Петар и Павле ретко састајали и да су били сахрањени након свог мучеништва на различитим местима, ипак, и у Источној и у Западној Цркви, увек се обележавало заједничко сећање на њих. И, мада су касније у Западној Цркви апостола Петра величали да би створили учење о првенству Римског епископа, које је, наводно, прешло од апостола Петра, чак и тамо литургијски празник апостола и даље остаје исти. Заправо, ова два апостола су нераскидиво повезана у сећању Цркве.

Није случајно што су у Светој Русији изграђене многе цркве посвећене апостолима Петру и Павлу, али ми нисмо имали цркве које су биле посвећене само апостоу Петру или само апостоу Павлу. А зашто? Зато што се сећање на њих слави истог дана, а храмовни празник цркве Петра и Павла увек пада на дан када се славе два апостола, а не само један од њих.

Данас славимо ову двојицу великих апостола, два проповедника хришћанства и дивимо се њиховом труду, њиховом апостолском подвигу. Славимо их као оне који су нам донели вест о Распетом и Васкрслом Христу, а апостола Павла на посебан начин славимо као онога који је први теолошки схватио оно што су други апостоли видели својим очима.

Читајући Јеванђеље, видимо да су апостоли мало разумели шта се дешава око њих. Господ Исус

Христос је говорио параболе, а ученици су га замолили: „Објасни нам причу ову“ (Мт. 15,15). Христос је чинио чуда, а њихове духовне очи су остајале затворене, тако да је Господ врло често изобличавао њихов недостатак разумевања. И тек пошто је Дух Свети сишао на апостоле на дан Педесетнице, почели су, сећајући се онога што су видели, да схватају шта се догодило и Ко је заиста био Господ Исус Христос – не само човек, не само велики пророк, већ Бог који је постао човек, Оваплоћени Бог, Који је дошао да спаси сваког човека.

Апостол Павле је био предодређен да теолошким језиком објасни ово невероватно чудо силаска Бога у свет оваплоћењем. И до данас своју теологију заснивамо управо на ономе што нам је он проповедао. Док смо служили Литургију Светог Василија Великог током Великог поста, читали смо дивне и дуге дубоке молитве које је саставио овај светитељ, и могли смо да видимо да су их саставиле речи светог апостола Павла. Управо је овај апостол поставио теолошки темељ хришћанства, због чега је његов подвиг непроцењив.

Славимо га заједно са онима који су позвани од самог почетка и који су фактички били поглавари апостолске заједнице у првим годинама њеног постојања“.

Обраћајући се Првојерарху Руске Заграничне Цркве, митрополит волоколамски Иларион рекао је:

„Драги митрополите Иларионе, желео бих срдечно да Вам честитам овај празник и хвала Вам на прилици да се данас молим и служим Свету литургију у овој дивној цркви у којој се догодило толико догађаја у животу Руске Заграничне Цркве.

Наше јединство осећамо кроз Божанску Евхаристију коју заједно вршимо. Радујемо се што је некада подела која је постојала, а настала не из црквених, већ из политичких разлога, у наше време превазиђена. Данас се духовно радујемо нашем јединству.

Живимо у епохи када се, нажалост, у Православној Цркви одвија раскол због поступака Цариградског Патријарха који је на антиканонски начин признао украјинске расколнике. Данас уместо да је овај раскол залечен, он се продубљује и захвата све више и више нових Цркава. Али овај раскол не утиче на нашу Свету Руску Православну Цркву. Настављамо да чувамо наше јединство, нашу Цркву у оним светим границама које нисмо ми створили, оне су настајале вековима, а на нама је да их не уништавамо.

Стога, молећи се за јединство Светих Цркава Божијих, молимо се да се врате јединству они који су отпали. Истовремено се радујемо што је наша Света Црква сачувана као једна, недељива и

непоколебљива“.

У знак сећања на заједничку службу, митрополит волоколамски Иларион уручио је Првојерарху Руске Заграничне Цркве панагију која је припадала епископу роклендском Јовану, викару источноамеричке епархије РПЗЦ-а.

После Литургије архипастири су наставили разговор за трпезом разговарајући о питањима од заједничког интереса. Митрополит волоколамски Иларион обавестио је Првојерарха РПЗЦ-а о току припрема за Архијерејски Сабор Руске Православне Цркве који је заказан за новембар ове године.

Сектор за информисање ОСЦП-а

Извор: <https://mospat.ru/sr/news/87724/>